

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0909 / ๙๘

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซ.พหลโยธิน 7 ถ.พหลโยธิน

พญาไท กรุงเทพฯ 10400

รลด ๕๗๘

15 ม.ค. 2551

ณ. 11/1

วันที่ 15-๑-๕๑

เวลา 15-35น

15 มกราคม 2551

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ.2548-2557

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/1464 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/15837 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2548
3. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/6403 ลงวันที่ 30 เมษายน 2550

เรื่องเดิม

1. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2547 รับทราบผลการดำเนินงานโครงการจัดการผืนป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 1.
2. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2548 เห็นชอบแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ.2548-2557 รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 2.
3. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2550 เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาดินป่าไม้ โดยเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 ให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี และให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ตลอดจนเพิ่มหน่วยพิทักษ์ป่าเพื่อดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสื่อมโทรมต่อการบุกรุก รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 3.

ข้อเท็จจริง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ.2548-2557 โดยเฉพาะตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูล ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน และความก้าวหน้าโครงการจัดการผืนป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ อันเป็นประเด็นสำคัญในการอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาการลักลอบล่าสัตว์ป่า สรุปรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดการดินที่อาศัยของสัตว์ป่า

1.1 การจัดการพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์

พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ของประเทศในรูปแบบของอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ประเภทที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มป่าขนาดใหญ่ย่อมเป็นผลดีต่อการดำรงชีวิตและการคงอยู่อย่างยั่งยืนของสัตว์ป่าขนาดใหญ่ รวมทั้งสัตว์ป่าเฉพาะถิ่น (Endemic species) มากกว่าป่าเพื่อการอนุรักษ์ที่มีขนาดเล็กและกระจายกันอยู่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้ดำเนินโครงการจัดทำแนวเชื่อมต่อป่า (Corridor) ในกลุ่มป่าเพื่อการอนุรักษ์ที่มีความสำคัญ ดังนี้

1.1.1 กลุ่มป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็น บริเวณระหว่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยอยู่ระหว่างการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงคมนาคม

1.1.2 กลุ่มป่าตะวันตกและกลุ่มป่าแก่งกระจาน บริเวณตอนใต้ของอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรีกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี จังหวัดราชบุรี โดยอยู่ระหว่างการดำเนินงานโครงการจัดทำแนวเชื่อมต่อป่าเทือกเขาตะนาวศรีร่วมกับกรมป่าไม้ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) และสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า (WCS) ประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายระยะยาวให้เป็นแนวเชื่อมต่อกับกลุ่มป่าแก่งกระจานตามแนวพรมแดนกับสหภาพพม่า และเพื่อให้เป็นผืนป่าอนุรักษ์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ยังมีการเตรียมการทำแนวเชื่อมเส้นทางเดินของสัตว์ป่าภายในผืนป่าตะวันตก บริเวณตอนใต้ของอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี

1.2 การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรป่าไม้และไฟป่า

มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฯ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในท้องที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ อุบลราชธานี และสุราษฎร์ธานี เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้และไฟป่าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเมื่อตรวจสอบพบการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าและไฟป่าในบริเวณใดก็สามารถที่จะแจ้งหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเข้าตรวจสอบและดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าวได้ทันที

1.3 การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

เร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2550 ในการแก้ไขปัญหาที่ดินป่าไม้ในป่าอนุรักษ์ โดยดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 ให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี และให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ตลอดจนเพิ่มหน่วยพิทักษ์ป่าเพื่อดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ล่อแหลมต่อการบุกรุก

2. การจัดการสัตว์ป่า

2.1 การป้องกันการลักลอบล่าสัตว์ป่า

มีการพัฒนาระบบการลาดตระเวนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยใช้ระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ รวมทั้งให้มีการบันทึกตำแหน่งและเส้นทางการลาดตระเวนในทุกครั้งที่เจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติการด้วยเครื่องมีรับพิกัดสัญญาณดาวเทียม (GPS) ควบคู่ไปกับการบันทึกภาพด้วยกล้องดิจิทัล และบันทึกข้อมูลที่ได้ตรวจพบลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลมาตรฐาน ตลอดจนมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนการป้องกันและปราบปรามการลักลอบล่าสัตว์ป่า ปัจจุบันได้มีการนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ในพื้นที่สำคัญแล้ว เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และกำลังขยายผลไปดำเนินการในป่าอนุรักษ์แห่งอื่นๆ ทั่วประเทศ

/2.2 ศูนย์ปฏิบัติการ...

2.2 ศูนย์ปฏิบัติการด้านสัตว์ป่า

จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านสัตว์ป่าที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร อุทัยธานี นครสวรรค์ ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ และพัทลุง เพื่อปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า การเฝ้าระวัง และจัดการสุขภาพสัตว์ป่า ติดตามข้อมูลและเบาะแสด้านการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย และดำเนินการเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างมนุษย์และสัตว์ป่า เช่น ช้างป่าและลิง เป็นต้น โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลและดำเนินการทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างเป็นรูปธรรม และจะทำงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงศึกษาธิการ (มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จะมีแผนจัดตั้งศูนย์ฯ ในพื้นที่อื่นๆตามความเหมาะสมในอนาคต

2.3 การฟื้นฟูสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในธรรมชาติ

มีการดำเนินการเพาะเลี้ยงและฟื้นฟูสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในสภาพธรรมชาติ และฟื้นฟูถิ่นอาศัยเชิงบูรณาการ เช่น เนื้อทราย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และละมั่งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นต้น

2.4 การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า

ส่งเสริมให้ประชาชนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า 59 ชนิด เช่น กวาง เก้ง ไก่ฟ้า นกยูง เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนสามารถนำสัตว์ป่าเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและช่วยลดปัญหาการลักลอบล่าสัตว์ป่าในธรรมชาติ

2.5 การรณรงค์ส่งเสริมความรู้ให้กับประชาชน

2.5.1 มีแผนจัดรณรงค์และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความรู้ และรณรงค์ไม่ให้ประชาชนล่าและบริโภคเนื้อสัตว์ป่า รวมทั้งไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสัตว์ป่า โดยเน้นการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ฯลฯ

2.5.2 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2550 นายกรัฐมนตรีได้ให้เกียรติเป็นประธานการจัดงานวันคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ ประจำปี 2550 ณ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยมอบนโยบายป้องกันการล่า และค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย รณรงค์ไม่ให้ประชาชนบริโภคเนื้อสัตว์ป่า และส่งเสริมความรู้ด้านสัตว์ป่าให้สาธารณชน

3. การศึกษาวิจัยสัตว์ป่า

มีโครงการวิจัยสัตว์ป่าทั้งระยะสั้นและระยะยาวร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น โครงการสำรวจการกระจายของสัตว์ป่าขนาดใหญ่ โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกในสัตว์ป่า และโครงการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าแบบบูรณาการเพื่อใช้เป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการอย่างแท้จริง เช่น โครงการอนุรักษ์เสือโคร่ง (Tigers Forever) ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ที่มีการวางระบบตรวจวัดประชากรเสือโคร่ง และเหยื่อของเสือโคร่ง เช่น กระต๊อง วัวแดง กวางป่า ที่ได้มาตรฐานระดับสากล โดยความร่วมมือระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า(WCS) ประเทศไทย จนเป็นที่ประจักษ์ในระดับนานาชาติถึงคุณค่าของกลุ่มป่าตะวันตก ในฐานะเป็นแหล่งอนุรักษ์เสือโคร่งที่สำคัญของโลก

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ. 2548-2557 และความก้าวหน้าโครงการจัดการผืนป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ อันเป็นประเด็นสำคัญในการอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาการลักลอบล่าสัตว์ป่า เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบและขอได้โปรดแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดการพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์

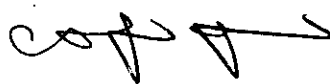
1.1 การจัดทำโครงการเชื่อมต่อป่า (Corridor) ภายในกลุ่มป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็น ขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท) และระหว่างกลุ่มป่าตะวันตกกับกลุ่มป่าแก่งกระจาน ขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงกลาโหม (กองทัพบกที่ 1) กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรป่าไม้และไฟฟ้า ขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การจัดการสัตว์ป่า โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านสัตว์ป่า ขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) และกระทรวงศึกษาธิการ (มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม